

**โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่เฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร จังหวัดสตูล
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล**

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

การใช้เทคโนโลยีการเกษตร หรือนวัตกรรมที่เหมาะสม เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรที่จะช่วยเพิ่มผลผลิตและสร้างแรงจูงใจในการกระตุ้นเศรษฐกิจการผลิตภาคการเกษตร โดยจำเป็นต้องมีการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างองค์การวิจัยและพัฒนาภาคการเกษตร ที่เป็นแหล่งบริการความรู้เฉพาะด้านกับเกษตรกรเป้าหมายที่จะต้องนำความรู้ วิทยาการใหม่ และการบริการทางวิชาการโดยอาศัยช่องทาง (Channel) ต่างๆ ที่สามารถให้บริการตรงความต้องการ และทันต่อเหตุการณ์ การจัดตั้งคลินิกเกษตรเคลื่อนที่เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี บรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังเร็วขึ้น ซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบนี้จะเป็นการบูรณาการนักวิชาการแต่ละสาขา ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง พัฒนาที่ดิน ฯลฯ โดยอาศัยเครื่องมืออุปกรณ์เข้าช่วยในการปฏิบัติงาน สามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ทุกจุดสร้างแรงดึงดูดใจให้กับเกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่เป้าหมาย เป็นการกระตุ้นเกษตรกรให้เกิดการตื่นตัว และยอมรับนวัตกรรมใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดี

ในวโรกาสที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอพระราชทานุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ กราบบังคมทูลถวายแด่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และทรงรับโครงการดังกล่าวไว้ในพระราชานุญาต พระราชทานพระราชนุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการ

๒. การสนองพระราชดำริ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร รับผิดชอบและเข้าร่วมออกให้บริการคลินิกเกษตรด้านพืช รวมทั้งแจกจ่ายเอกสารคำแนะนำ พันธุ์พืช สารสมุนไพรป้องกันกำจัดแมลง และสารจุลินทรีย์ป้องกันโรคพืช แก่เกษตรกรผู้เข้าใช้บริการฯ และมีการติดตามผล ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่เกษตรกร

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- เพื่อให้งานวิจัยพัฒนาและงานบริการวิชาการจัดการไร่นา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพการผลิต ช่วยสนับสนุนกระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร ช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้เกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์
- เพื่อสร้างและพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริมและศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในการรณรงค์ฟื้นฟูเกษตรกร และการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคด้านการผลิตทางการเกษตรได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

พื้นที่จังหวัดสตูลตามแผนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

พื้นที่อำเภอเมือง อำเภอท่าแพ อำเภอควนโดน อำเภอมะนัง อำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู และอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ซึ่งปฏิบัติตามแผนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

- สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล กรมส่งเสริมการเกษตร

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล กรมวิชาการเกษตร

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ในปีงบประมาณ 2567 ได้รับการจัดสรรในรอบที่ 1 งบประมาณ จำนวน 32,550 บาท เบิกจ่าย 30,093.27 บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

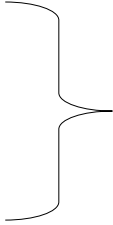
๗.๑ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล ร่วมปฏิบัติงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ตามแผนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสนับสนุนแผนโครงการจังหวัดเคลื่อนที่ฯ ของจังหวัดสตูล รวมทั้งสิ้น 2 ครั้ง โดยร่วมออกให้บริการวิชาการด้านพืชและร่วมจัดนิทรรศการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 - กันยายน 2567 ซึ่งมีเกษตรกรเข้ารับบริการในคลินิกพืช (คลินิกเกษตร ๐๒) ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 1 การให้บริการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดสตูล

แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
1.ออกคลินิกเกษตร จำนวน 4 ครั้ง	เข้าร่วมออกคลินิกเกษตรจำนวน 4 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 อำเภอควนกาหลง จ.สตูล ครั้งที่ 2 อำเภอทุ่งหว้า จ.สตูล ครั้งที่ 3 อำเภอท่าแพ จ.สตูล ครั้งที่ 4 อำเภอเมือง จ.สตูล
2.เกษตรกรเข้าใช้ บริการ	เกษตรกรใช้บริการ 250 ราย
3.ติดตาม 05 จำนวน 60 ราย	60 ราย

โดยทางหน่วยงานได้มีการให้คำแนะนำ วิเคราะห์วินิจฉัยโรค แมลง และสัตว์ศัตรูพืช และให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล ยางพารา และพืชอื่นๆ รวมทั้งแจกเอกสารคำแนะนำ เมล็ดพันธุ์พืช และต้นพันธุ์พืช แก่เกษตรกรผู้เข้ามาใช้บริการ สำหรับเกษตรกรที่มีปัญหาต้องแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่จะเข้าไปติดตามในพื้นที่ โดยแนะนำให้ปฏิบัติตามคำแนะนำ เพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลงในพืชนั้น ๆ ตลอดจนเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่เกษตรกร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยพัฒนาต่อไป โดยมีเกษตรกรที่มาขอคำปรึกษาศิลินิกพืช จำนวน 250 ราย แบ่งตามปัญหาที่พบแยกเป็นเรื่อง ๆ ดังนี้

ปัญหาที่พบ	จำนวน(ราย)
โรคพืชของพริก มะเขือ โรคพืชทั่วไป	250
โรคมะนาว	
โรคยางพารา	
โรคทุเรียน	
การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยสารชีวภัณฑ์ แมลงศัตรูพืช	
ขอรับต้นพันธุ์พริก มะเขือ	
มอบแทนแดง	150
รวม	

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- เกษตรกรที่เข้ารับบริการฯ ได้รับคำแนะนำทางวิชาการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ และพัฒนาอาชีพของตนเองให้ดีขึ้น
- การใช้แทนแดงทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี และการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าว ไม้ผล โดยการนำเทคโนโลยีตามหลักวิชาการเกษตรไปปรับใช้การขอรับการสนับสนุนการปลูกพืชเสริม พืชร่วม พืชแซม เสริมเพิ่มรายได้จากการปลูกเชิงเดี่ยว

๙. ปัญหา / อุปสรรค

- เกษตรกรที่มาใช้บริการส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมตัวอย่างพืชมาร่วม ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

ภาพกิจกรรมโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ฯ

ครั้งที่ ๑ ณ ศาลาประชาคมอำเภอควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล

วันที่ ๑๐ ธ.ค. ๒๕๖๖

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

ภาพกิจกรรมโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ฯ

ครั้งที่ ๒ ณ โรงเรียนทุ่งหว้าวิทย อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

ภาพกิจกรรมโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ฯ

ครั้งที่ ๓ ณ ศาลาประชาคมอำเภอท่าแพ จ.สตูล

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

ภาพกิจกรรมโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ฯ

ครั้งที่ ๔ ณ ต.ฉลุง อ.เมือง จ.สตูล

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดสตูล ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบทอดงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงอนุรักษ์ต้นยางนา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2503 ทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรงดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ ในปี พ.ศ.2535 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของประเทศเป็นธนาคารพืชพรรณ โดยทรงเน้นให้มีการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชที่หายากหรือกำลังใกล้สูญพันธุ์ เพื่อไว้เป็นแหล่งเชื้อพันธุ์พืชให้คงอยู่ตลอดไป ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ดียิ่งขึ้นต่อไป ในระหว่างการทำเนิงานได้ทรงติดตามผลงานที่ได้ดำเนินงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน แรกเริ่มการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชได้ทำอยู่เพียงในห้องปฏิบัติการภายในโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา เท่านั้น กิจกรรมไม่กว้างขวาง ไม่ได้ขยายสู่ภายนอกต่อ เมื่อมีโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ขึ้นจึงได้ขยายออกไปตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศโดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนราชการทั้งสถาบันการศึกษาและผู้นำราชการจังหวัด โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นโครงการที่แตกต่างจากโครงการพระราชดำรินอื่นๆ เนื่องจากเป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงกำกับดูแลเองในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ คือกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวม กิจกรรมปลูกรักษาอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช วางแผนพัฒนาพันธุ์พืช กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เช่น งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เป็นต้น

๒. การสนองพระราชดำริ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล ได้ดำเนินการก่อตั้ง เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561 โดยที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินของรัฐที่ขออนุญาต ที่ดินสาธารณะประโยชน์ทุ่งสายเหวี่ยง หมู่ที่ 2 ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล จำนวน 150 ไร่ ในการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล เพื่อประโยชน์ในการ ศึกษา วิจัย และพัฒนาพืชเครื่องจักรกลทางการเกษตรและปัจจัยการผลิต ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช สู่กลุ่มเป้าหมาย ทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร บริการวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ รับรองมาตรฐานสินค้าพืช รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับดิน น้ำ ปุ๋ย พืช วัสดุการเกษตร ผลผลิตพืช และผลิตภัณฑ์พืช ตามภารกิจของกรม

ดังนั้นตามที่มีมติมอบหมายให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล ดำเนินการเสนอแผนการดำเนินงาน/งบประมาณ ปี 2562 ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อปกป้องรักษาพันธุกรรมพืช ไม้ประจำถิ่น ไม้พื้นเมือง เพื่ออนุรักษ์ในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล จำนวน 10 ไร่ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่และบุคคลทั่วไปที่สนใจ ในการอนุรักษ์ ไม้ประจำถิ่น ไม้พื้นเมือง ในพื้นที่ดังกล่าวต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ลักษณะพันธุ์กรรมพืชไม้ประจำถิ่น ไม้พื้นเมือง ในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

- เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้วิธีการปลูก การดูแลรักษา ไม้ประจำถิ่น ไม้พื้นเมือง

- เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในพื้นที่

- เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์ไม้ประจำถิ่น ไม้พื้นเมือง

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่ออนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชไม้ประจำถิ่น ไม้พื้นเมือง และรักษาสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้วิธีการปลูก การดูแลรักษา ไม้ประจำถิ่น ไม้พื้นเมืองที่มีความสำคัญในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ในการอนุรักษ์ปกป้องรักษาพันธุ์กรรมพืช ไม้ประจำถิ่น ไม้พื้นเมืองให้กับเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และผู้สนใจทั่วไป ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สมาคม องค์กร/กลุ่มด้านการเกษตร และสามารถนำความรู้ที่ได้รับ นำไปใช้ประโยชน์และประยุกต์ในพื้นที่อื่นต่อไป

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล หมู่ 2 ตำบลควนโดน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล หมู่ 2 ตำบลควนโดน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล กรมวิชาการเกษตร

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ในปีงบประมาณ 2567 ได้รับการจัดสรรงบประมาณในงวดที่ 1 จำนวน 55,050 บาท เบิกจ่ายไปแล้ว 39,920 บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืช

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล ได้กำหนดแนวกันไฟ และกำหนดเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- พันธุ์พืชและพืช

- กำหนดเส้นทางผ่าศูนย์กลาง 50 เซนติเมตร

- เพิ่มแนวกันไฟ รอบแปลง

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ฯ

แนวกันไฟ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุส

ภาพกิจกรรมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ฯ

สร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และสำรวจพันธุ์พืช

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุส

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านसानแดง และยุงทองรัฐประชาสรรค์ จังหวัดสตูล ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

เนื่องจากปัญหาความยากจน และความทุกข์ยากของราษฎร ในถิ่นทุรกันดารห่างไกลการคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนมักจะขาดแคลนอาหารจากการผลิตที่ไม่เพียงพอ และการบริโภคไม่ถูกต้อง ทำให้เยาวชนในพื้นที่ดังกล่าว เติบโตอย่างไม่มีคุณภาพ ร่างกายอ่อนแอด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก และเยาวชนโดยได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมโรงเรียนในท้องถิ่น ทุรกันดาร ทรงพบว่าปัญหาความยากจนและทุกข์ยากของราษฎร ในพื้นที่ห่างไกลมักขาดแคลนอาหารจากการผลิตที่ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ทำให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ดังกล่าว มีร่างกายอ่อนแอ นำไปสู่การพัฒนาสติปัญญา ไม่เต็มศักยภาพ จึงได้ทรงริเริ่มโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันขึ้นในโรงเรียนสังกัด ตชด. และขยายผลไปในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) และโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม กิจกรรมที่ทรงเน้น คือ ให้เด็กนักเรียน ครู และผู้ปกครองร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียน และนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวัน ซึ่งนอกจากช่วยแก้ไขปัญหาคาดแคลนอาหารกลางวันแล้ว ยังทำให้เด็กนักเรียนได้รับความรู้ทักษะด้านโภชนาการและการเกษตรแผนใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และขยายผลกิจกรรมที่ดำเนินการในโรงเรียนสู่ชุมชน และครัวเรือนของนักเรียนในโรงเรียน ตชด. ต่อไป

๒. การสนองพระราชดำริ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

ตามที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านसानแดง หมู่ที่ 11 ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยุงทองรัฐประชาสรรค์ หมู่ที่ 4 ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ได้มีหนังสือขอสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561 เนื่องด้วยทางโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านसानแดงและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยุงทองรัฐประชาสรรค์ ได้ดำเนินการโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันให้กับนักเรียนนำผลผลิตที่ได้มาประกอบอาหารเพิ่มผลผลิตให้ดีขึ้นเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน จึงให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสนับสนุนเมล็ดพันธุ์และแนะนำวิธีการปลูกพืชอาหาร

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- เพื่อถ่ายทอดความรู้ การผลิตพืชผักอาหารกลางวัน ในโรงเรียน ตชด. จังหวัดสตูล
- เพื่อขยายผลแปลงผักสู่ครัวเรือน โดยการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักสู่ครัวเรือนของนักเรียนในโรงเรียน ตชด.

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติการดูแลรักษาพืชชนิดต่างๆ ผลิตพืชผักอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการให้แก่เด็กนักเรียน ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และขยายผลผลิตแปลงผักไปสู่ครัวเรือนให้โรงเรียนมีรายได้จากการขายผลผลิตที่เกินความต้องการของโรงเรียนแก่ประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงนักเรียน ได้รับความรู้ในการผลิตพืชผักอาหารกลางวัน ในโรงเรียน ตชด. มีการขยายผลแปลงผักสู่ครัวเรือนของนักเรียนใน

โรงเรียนตชด. และเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียน โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้ให้กับเกษตรกรในชุมชน และเครือข่ายผู้ปกครอง

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

- โรงเรียน ตชด.บ้านसानแดง หมู่ที่ 11 ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง
- โรงเรียน ตชด.ยูงทองรัฐประชาสรรค์ หมู่ที่ 4 ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

- โรงเรียน ตชด.บ้านसानแดง หมู่ที่ 11 ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง
- โรงเรียน ตชด.ยูงทองรัฐประชาสรรค์ หมู่ที่ 4 ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล กรมวิชาการเกษตร

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ในปีงบประมาณ 2567 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

- โรงเรียน ตชด.บ้านसानแดง งบจัดสรร 22,785 บาท เบิกจ่าย 21,465 บาท
- โรงเรียน ตชด.ยูงทองรัฐประชาสรรค์ งบจัดสรร 22,785 บาท เบิกจ่าย 21,490 บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตการทำแปลงพืชผักเพื่อใช้เป็นอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียน ให้กับโรงเรียน ตชด.บ้านसानแดง และโรงเรียน ตชด.ยูงทองรัฐประชาสรรค์

- ดูแลบ่อແหน้ดงเพื่อใช้เป็นปุ๋ยพืชสดของ โรงเรียน ตชด.บ้านसानแดง และโรงเรียน ตชด.ยูงทองรัฐประชาสรรค์

- ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการพืชผัก แก่ักเรียน และผู้ปกครองทั้ง 2 โรงเรียน

8. ปัญหา / อุปสรรค

-

โรงเรียน ตชด.ยุงทองรัฐประชาสรรค์

ภาพกิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

นักเรียนช่วยกันพัฒนาการเกษตรสู่

โรงเรียน ตชด.บ้านसानแดง

ภาพกิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุพรรณบุรี

ภาพกิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

สุพรรณบุรี